

ՄԱՍԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

17.12.2010

2010 թ. դեկտեմբեր ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

2010 թ. դեկտեմբերի 7-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ամայա Սարիբեկյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը, Աշոտ Մկրտչյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները: Նոյեմբերին արձանագրված 12-ամսյա 9.6% գնաճի 7.5 տոկոսային կետը պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների աճով:

Նոյեմբերին արձանագրված 12-ամսյա 9.6% գնաճը շարունակում է պայմանավորվել ներքին գյուղատնտեսական պարենային ապրանքների գների աճով (նպաստումն ընդհանուր գնաճին՝ 4.7 տոկոսային կետ), ինչպես նաև ներմուծվող պարենային ապրանքների գների աճով (նպաստումը՝ շուրջ 2 տոկոսային կետ)՝ հիմնականում հացամթերքի գների վրա ազդեցության միջոցով: Նոյեմբեր ամսվա գնաճը ևս հետևանք է նշված պարենային ապրանքների գների աճի, որոնց ավելացել են նաև կաթնամթերքի, կենդանական և բուսական յուղի, շաքարավազի գնաճերը:

Արդյունքում, ըստ պաշտոնական վիճակագրության 2010 թ. նոյեմբերին արձանագրված 1.6% գնաճի 1.7 տոկոսային կետը պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների 3.1% աճով: Ոչ պարենային ապրանքների գներն ավելացել են 0.5%-ով՝ 0.1 տոկոսային կետ նպաստմամբ, ծառայությունների սակագները նվազել են 0.3%-ով՝ կրկին 0.1 տոկոսային կետ նպաստմամբ:

2010 թ. երրորդ եռամսյակում շարունակվել է տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղումը, որի պարագայում հունվար-հոկտեմբերին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արձանագրվել է 2.4% տնտեսական աճ: Ընդ որում, արագացել է արդյունաբերության ճյուղի ավելացված արժեքի աճը և կազմել 10%՝ պայմանավորված մետաղական հանքաքարերի արդյունահանման, սննդամթերքի, խմիչքների, շինանյութերի, քիմիական արդյունաբերության, մետալուրգիայի և ոսկերչական արտադրատեսակների արտադրության ծավալների աճով: Արագացել է նաև շինարարության ճյուղում ավելացված արժեքի աճը և կազմել 3.1%: Ծառայությունների ոլորտում աճի տեմպը դանդաղել է, կազմելով 4.9%: Շարունակվել, սակայն նախորդ ամսվա համեմատությամբ փոքր-ինչ դանդաղել է գյուղատնտեսության ճյուղի անկումը, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 16.7%, ընդ որում, բուսաբուծության ենթաճյուղի անկումը կազմել է 23%: Իսկ անասնապահության ենթաճյուղինը՝ 2.5%:

Ինչ վերաբերում է արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներին, գրեթե պահպանվել է ապրանքների արտահանման ծավալների աճի տեմպը, որը 2010թ. հունվար-հոկտեմբերին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 41.3%: Ապրանքների ներմուծման աճի տեմպը շարունակել է դանդաղել և նշված ժամանակահատվածում կազմել է 16.7%:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Նոյեմբերին ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի անփոփոխ մակարդակի պայմաններում ՊՊ առաջնային շուկայում նախորդ ամսվա համեմատ արձանագրվել է տոկոսադրույքների նվազում. մասնավորապես՝ մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքը նվազել է 0.87 տոկոսային կետով և կազմել 9.02%: Ռեպո շուկայում միջին տոկոսադրույքը չնչին նվազել է և կազմել 7.48%: Միջբանկային ռեպո շուկայում տոկոսադրույքը նույնպես նվազել է և կազմել 6.59%: Արտարժույթի շուկայում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի անվանական փոխարժեքը հոկտեմբերի միջինի համեմատ արժեզրկվել է 0.3%-ով և կազմել 361.4 դրամ, եվրոյի նկատմամբ արժեքավորվել 0.3%-ով՝ կազմելով 494.36 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեքավորվել է 1.7%-ով՝ կազմելով 11.67 դրամ:

Տարեսկզբից ԿԲ և Կառավարության համատեղ ապադրարայնացման միջոցառումների արդյունքում դոլարայնացման մակարդակը շարունակել է նվազել. նոյեմբերին նախորդ ամսվա նկատմամբ, նվազումը կազմել է 0.8% (նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ՝ 3%)՝ պայմանավորված դրամային ավանդների 3.8% և արտարժույթային ավանդների 1.6%-ով աճերով (բացառելով դրամի փոխարժեքի արժեքավորման ազդեցությունը՝ 0.8%-ով): Չնայած դոլարիզացիայի տեմպերի շարունակական նվազմանը, նոյեմբերին տնտեսության վարկավորման ընդհանուր ծավալում շարունակել են գերակշռել արտարժույթով վարկերը, ինչը տեղի է ունեցել առևտրային բանկերի կողմից արտերկրից ներգրավված միջոցների, ինչպես նաև ԿԲ-ում արտարժույթային թղթակցային հաշվի ավելցուկային միջոցների հաշվին: Ամսվա ընթացքում վարկավորման 1.7% աճի դեպքում դրամային ավանդներն ավելացել են 0.9%-ով, արտարժույթային վարկերը 2.2%-ով (բացառելով դրամի փոխարժեքի փոփոխությունը՝ 1.4%-ով):

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Նոյեմբերին արտաքին հատվածի զարգացումները հիմնականում պայմանավորված էին ԱՄՆ Դաշնային պահուստային համակարգի կողմից ծավալային ընդլայնման քաղաքականության երկրորդ փուլի մեկնարկով, Եվրոգոտում պարտքային հիմնախնդիրների սրմամբ և նշվածի ներքո միջազգային ապրանքային շուկաներում գների էական տատանողականությամբ: Ամսվա ընթացքում միջազգային ապրանքային շուկաներում շարունակվել է պահպանվել գնաճային միջավայրը, որը շարունակաբար արտացոլվելու է ՀՀ տնտեսությունում:

Ավելին, ՀՀ-ում արձանագրված բարձր գնաճի երկրորդային ազդեցությունների դրսևորումները և գնաճային սպասումներն ավելանում են, որոնք էական են դառնալու առաջիկայում ՀՀ տնտեսությունում գնաճային միջավայրի ձևավորման առումով: Եվ չնայած ՀՀ տնտեսության ներքին զարգացումներով պայմանավորված համախառն պահանջարկի վերականգնումը դեռևս լրացուցիչ գնաճային ճնշումներ չի ստեղծում, այդուհանդերձ, տնտեսության զարգացումների վերը նկարագրված հեռանկարում և նախանշված ռիսկերի նույն տեմպերով դրսևորման պարագայում, էապես փոքրանում է հավանականությունը, որ գնաճը կանխատեսվող ժամանակային հորիզոնում կգտնվի նպատակային միջակայքի սահմաններում:

Գնաճի՝ նպատակային միջակայքի վերին սահմանն էապես գերազանցելու պայմաններում ԿԲ խորհուրդը քննարկեց դրամավարկային քաղաքականության հետագա ուղղությունների երկու տարբերակ:

Քննարկված առաջին տարբերակը մոտակա ամիսներին դրամավարկային պայմանների խստացումն է, չնայած գնաճի՝ առաջարկի գործոններով պայմանավորված լինելու փաստին: Այսպիսի քաղաքականության նպատակը առաջարկի գործոններով պայմանավորված գնաճի երկրորդային ազդեցությունների և սպասումների չեզոքացումն է: Սա հնարավորություն կտա ավելի կարճ ժամանակահատվածում վերադարձնել գնաճը նպատակային միջակայք: Կարճատև ժամանակահատվածում հնարավոր է տնտեսական ակտիվության ներկայումս գրանցվող դանդաղման շարունակություն, ֆինանսական միջնորդության աճի տեմպերի անկում, սակայն նման քաղաքականությունը երկարատև ժամանակահատվածում օպտիմալ միջավայր կստեղծի կայուն տնտեսական աճի արձանագրման համար: Առաջնահերթ չափս պարագայում գնաճի կայուն և ցածր մակարդակի ձեռքբերումն է կարճատև ժամանակահատվածում:

Երկրորդ տարբերակը, որն, ըստ էության, նախորդ ամիսներին իրականացրած քաղաքականության շարունակությունն է, ավելի հայեցողական է: Այսպիսի քաղաքականության ներքո ԿԲ-ն ավելի պահպանողական է տոկոսադրույքի փոփոխության հարցում: Նման քաղաքականության իրագործումը ներկայումս ձևավորված տոկոսադրույքների պահպանման, վարկավորման ծավալների աճի շարունակման, հետևաբար՝ ներդրումների ավելացման պայմաններում կնպաստի կարճաժամկետ հատվածում տնտեսական աճի կայունացմանը: Մյուս կողմից չի բացառվում, որ հաջորդ տարի դիտվեն գյուղատնտեսական պարենային ապրանքների ավելի բարենպաստ գնային փոփոխություններ և արտաքին գնաճային ազդակները թույլ դրսևորվեն՝ ձևավորելով ավելի մեղմ գնաճային միջավայր: Այնուամենայնիվ, երկար ժամանակահատվածում պահպանվող բարձր գնաճի նվազեցումն հետագայում ավելի ծախսատար կլինի՝ պահանջելով ավելի կոշտ դրամավարկային քաղաքականության և ապադրարայնացման ավելի կոշտ միջոցառումների իրականացում:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը, ինչպես նաև համախառն պահանջարկի վրա դրամավարկային քաղաքականության ազդեցության լագերը, առաջարկի գործոնների գերակայության և գնաճի վրա դրանց երկրորդային ազդեցությունների ուժգնացման պարագայում, այս պահին ԿԲ խորհուրդն ավելի հավանական է համարում հետագայում դրամավարկային պայմանների խստացումը:

2010 թ. դեկտեմբերի 7-ի նիստում առաջիկա ժամանակահատվածի համար սահմանվեցին ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի 7.25%, լուբարդային ռեպոյի 10.25% և ներգրավված միջոցների 4.25% մակարդակներ:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am